

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 329
§ 191

02.09.2019
17.05.2021

Toimenpiteet työsuojeluilmoituksen johdosta

171/05.057/2019

KH § 329

Selostus:

Kaupunginhallitus on käsitellyt 11.2.2019 § 61 kohdalla työsuojeluilmoitusta sivistyslautakunnan puheenjohtajasta. Kaupunginhallitus päätti, että "työsuojeluspäällikön ja työsuojeluvaltuutetun toimenpide-esityksen mukaisesti määrittää työryhmän, johon kuuluvat sivistyslautakunnan puheenjohtaja, sivistystoimen johtoryhmä, kaupunginvaltuuston ja –hallituksen puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, työpsykologi, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu sopimaan jatkotoimenpiteistä Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti. Asiasta tulee järjestää ensimmäinen seurantakokous n. 3 kuukauden kuluttua, jossa tarkastellaan asioiden tilaa ja sovitaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä."

Kaupunginhallituksen määrittämä työryhmä kokoontui 18.3.2019 sopimaan jatkotoimenpiteistä. Seurantakokous päätettiin pidettäväksi 17.6.2019. Kokousmuistiot ovat ei julkisena kokousmateriaalina.

Työryhmän ensimmäisen kokouksen ja seurantakokouksen välisenä aikana työpsykologi ja osapuolet tavanneet ja käyneet keskusteluja asioiden ratkaisemiseksi. Työpsykologi on raportoinut osapuolten esimiehille, kaupunginjohtajalle ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle tapaamisten etenemisestä. Sivistystoimen johtoryhmän jäsenet ilmoittivat 17.6.2019, että työsuojeluilmoitus on käsitelty. Osapuolet voivat jatkaa asioiden edistämistä työpsykologin kanssa tarpeen mukaan.

Asian käsittelyn yhteydessä nousi esille tarve laatia prosessikaavio kaupunginhallitukselle luottamushenkilön mahdollisesta epäasiallisesta käytöksestä.

(valmistelu: työsuojelupäällikkö Mika Jokinen, puh. 044 417 4757)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus toteaa asian käsittelyn päättyneeksi.

Käsittely:

Kaupunginvaltuuston I vpj Reima Härkönen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn alkamista klo 20.30.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Tiedoksi:
KH § 191 Työsuojelupäällikkö

Selostus: Yllä olevan päätöksen jälkeen sivistyslautakunnan puheenjohtaja teki työsuojeluasian käsittelystä kuntalaiskantelun 21.11.2019 aluehallintovirastolle. Aluehallintovirasto on antanut asiasta ratkaisun, jossa kantelussa esitetyt väitteet on todettu perusteettomiksi. Työsuojeluorganisaation, kaupunginjohtajan ja henkilöstöpäällikön on tullut ryhtyä työsuojelulain velvoittamiin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi.

Aluehallintoviraston ratkaisu:

"1. Kaupunginhallituksen päätöksenteko

Aluehallintovirasto toteaa, ettei kantelijan asema luottamushenkilönä ole ollut esteenä työturvallisuuslain soveltamiselle asiassa eikä kaupunginhallituksen asiaa koskeva päätös 11.2.2019 § 61 määrittää työryhmä asian käsittelyyn ole aluehallintoviraston käsityksen mukaan ollut lainvastainen mainitulla perusteella.

Aluehallintovirasto saattaa Savonlinnan kaupunginhallituksen ja sen esittelijänä toimineen kaupunginjohtaja Laineen tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä, että kaupunginhallituksen olisi kuitenkin tullut pyytää asiassa kantelijalta kuntalain 85 §:n 2 momentin mukainen selitys, minkä jälkeen kaupunginhallituksen olisi tullut päättää oliko tarvetta viedä asia valtuuston käsiteltäväksi. Asiassa suoritettua sinänsä sallittua toimenpiteitä ei ole korvanneet velvollisuutta selityksen pyytämiseen kuten laissa on säädetty.

2. Työsuojeluorganisaation toimivallan ylittäminen

Aluehallintovirasto toteaa, ettei kuntalain 85 §:n 2 momentissa säädetty menettely ole toiminut esteenä sille, että asiaa on voitu pyrkiä selvittämään muillakin tavoin. Työsuojelun valvontalain 28 §:n 1 momentti on säätänyt työsuojelupäällikölle kuuluvasta avustamistehtävästä suhteessa työnantajaan ja esimiehiin. Näin ollen asiassa ei ole käynyt ilmi seikkoja, joiden perusteella työsuojelupäällikön voitaisiin katsoa ylittäneen toimivaltansa osallistuessaan työsuojeluasian vapaamuotoiseen selvittämiseen.

Aluehallintovirasto toteaa, ettei lainsäädäntöön sisälly sääntelyä siitä, että lausuntojen antaminen edellyttäisi erityistä toimivaltaperustetta. Näin ollen työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutetun ei voida todeta ylittäneen toimivaltansa

lausuessaan näkemyksensä kantelijan toiminnasta. Lausuntojen ei voida katsoa muutoinkaan olleen lainvastaisia.

3. Kaupunginjohtaja Laineen järjestämät kuulemistilaisuudet ja esteellisyys

Aluehallintovirasto toteaa, että Laineen voidaan katsoa toteuttaneen asiassa työnantajalle työturvallisuuslain 28 §:stä syntynyttä velvollisuutta sekä tehtävänsä kaupunginhallituksen esittelijänä. Asiassa ei ole ollut estettä kuulemistilaisuuksien järjestämiselle, etenkin kun huomioidaan, että kantelijan osallistuminen niihin on ollut vapaaehtoista.

Aluehallintovirasto toteaa, ettei asiassa saadusta selvityksestä ole käynyt ilmi, että Laine olisi tuonut merkinnän virkamiesten kokouksesta poistamisesta työsuojeluilmoitukseen. Näin ollen asiassa ei ole tarkemmin syytä arvioida sitä, olisiko merkinnän tekeminen merkinnyt Laineen osalta esteellisyyttä asian käsittelyssä."

Kaupunginhallitus on käsitellyt työsuojeluasiaa 11.2.2019 § 61, joka on liitetty kokousmateriaaliksi.

Työsuojelupäällikkö ja -valtuutettu totesivat § 61 lausunnossaan seuraavaa:

"Sivistystoimen johtoryhmän kanssa käydyn keskustelun, tehdyn kuulemismuistion sekä kaupunginhallituksen kokouksessa 10.12.2018 kuullun perusteella, mielestämme aiemmin tässä lausunnossa mainittujen epäasiallisen kohtelun tunnusmerkeistä täyttyy

- kohtuuttoman työmäärän vaatiminen*
- kohtuuttomien aikataulujen antaminen*
- loukkaavien kommenttien esittämien*
- aiheeton arvostelu ja väärin syytösten esittäminen*
- aiheeton virheistä muistuttaminen*
- vähättely*
- työnjohtovallan ylittäminen*

ja näin ollen työnantajan on pitänyt ryhtyä toimenpiteisiin.

Mielestämme paras keino ratkaista asia on, että kaupunginhallitus määrittää työryhmän, johon kuuluvat sivistyslautakunnan puheenjohtaja, sivistystoimen johtoryhmä, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat, työpsykologi, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu sopimaan jatkotoimenpiteistä Savonlinnan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti. Asiasta tulee järjestää ensimmäinen seurantakokous n. 3 kuukauden kuluttua, jossa tarkastellaan asioiden tilaa ja sovitaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Jos edellä mainituilla toimenpiteillä ei päästä yhdessä sovittuun

lopputulokseen, täytyy työsuojelupäällikön virkavelvollisuksiensa perusteella harkita milloin ilmoituskynnys Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen työsuojelutarkastajalle ylittyy."

Kaupunginhallitus päätti 11.2.2019 perustaa työryhmän työsuojelupäällikön ja -valtuutetun yllä olevasta esityksestä. Työryhmän työskentelyn jälkeen sivistystoimen johtoryhmän jäsenet ilmoittivat 17.6.2019, että työsuojeluilmoitus on käsitelty. Näin ollen kaupunginhallitus totesi asian käsittelyn päättyneeksi eikä katsonut enää tarpeelliseksi pyytää sivistyslautakunnan puheenjohtajalta kuntalain 85 §:n mukaisesti selitystä.

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Jonne Tynkkysen 21.11.2019 tekemän kantelun seurauksena Aluehallintovirasto on lisäksi ratkaisussaan todennut, että kaupunginhallituksen olisi kuitenkin tullut pyytää asiassa kantelijalta kuntalain 85 §:n 2 momentin mukainen selitys, minkä jälkeen kaupunginhallituksen olisi tullut päättää oliko tarvetta viedä asia valtuuston käsiteltäväksi.

Aluehallintoviraston ratkaisusta johtuen on syytä suorittaa vielä lisäksi kuntalain 85 §:n mukainen prosessi, jossa kuullaan sivistyslautakunnan puheenjohtajaa ja sen jälkeen kaupunginhallitus päättää viedäänkö asia kaupunginvaltuuston käsiteltäksi kuntalain 85 §:n mukaisesti.

Kuntalain 85 § (29.12.2016/1484)

Virheellinen menettely luottamustoimessa

Luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1889) virkarikoksia koskevia säännöksiä. Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimessaan syyllistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, kunnanhallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta valtuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.

Valtuusto voi tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi pidättää luottamushenkilön toimestaan, jollei hän ole itse ilmoittanut vetäytyvänsä luottamustoimesta. Ennen valtuuston kokousta voi pidättämisestä väliaikaisesti päättää valtuuston puheenjohtaja. Pidättämispäätös voidaan panna täytäntöön heti.

Valtuuston on luottamushenkilön toimessaan tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutkinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi pidätettävä luottamushenkilö toimestaan, jos se on kunnan päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi välttämätöntä ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Pidättämispäätös voidaan

panna täytäntöön heti.

Kunnan viranomaisen valmistellessa 3 tai 4 momentin mukaista päätöstä sillä on oikeus saada esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 6 §:ssä tarkoitettu ilmoitus esitutkinnan aloittamisesta luottamushenkilön tekemäksi epäilystä virkarikoksesta.

Aluehallintoviraston päätös liitteenä A.

(Valmistelu: henkilöstöpäällikkö Susanna Laine, puh. 044 417 4060, työsuojelupäällikkö Mika Jokinen, puh. 044 417 4757, hallintopäällikkö Seija Hytönen, puh. 044 417 4044)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus merkitsee aluehallintoviraston ratkaisun tiedoksi ja päättää pyytää asiasta aluehallintoviraston antaman ratkaisun mukaisesti sivistyslautakunnan puheenjohtajalta työsuojelupäällikön ja -valtuutetun lausunnosta kuntalain 85 §:n 2 mom. mukaisen selityksen 10.6.2021 mennessä. Tämän jälkeen kaupunginhallitus arvioi jatketaanko asian käsittelyä kuntalain 85 §:n mukaisesti.

Käsittely:

Hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (HallL 28 § 1 m. 7 k).

Eija Stenberg teki esittelijän esityksestä poikkeavan Aila Makkosen ja Karri Tahvanaisen kannattaman esityksen:

" Perustelu:

Työhyvinvoinnin ja työrauhan, sekä tulevaisuudessa asiallisen päätöksien teon takaamiseksi ja hyvä hallintotavan huomioimiseksi, on hyvä ettei asian käsittelyä jatketa kyseisen esityksen mukaisesti. Avi on antanut päätöksensä sivistyslautakunnan puheenjohtaja Jonne Tynkkysen tekemään kanteluun. Kaupungilla ko. asia on käsitelty kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Valitussa työryhmässä asia on hoidettu ja sovittu, sekä todettu käsittelyn päättyneeksi.

Muutosesitys

Kaupunginhallitus merkitsee aluehallintoviraston ratkaisun tiedoksi ja päättää, että asia on loppuun käsitelty."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 5 jaa -ääntä (Kristiansson Olli-Pekka, Kukkonen Juha, Parkkinen Matti-Pekka, Suomalainen Tuukka,

Torikka Kirsi) ja Eija Stenbergin esityksen puolesta 6 ei -ääntä
(Backman Anja, Tahvanainen Karri, Metsälä Sanna, Puputti Seija
Makkonen Aila, Stenberg Eija).

Päätös: Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen
Eija Stenbergin esityksen.

Tiedoksi: Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Jonne Tynkkynen
Itä-Suomen aluehallintovirasto

Tuukka Suomalainen, Matti-Pekka Parkkinen, Juha Kukkonen, Kirsi
Torikka ja kaupunginjohtaja Janne Laine jättivät pöytäkirjaan
merkittäväksi eriävän mielipiteensä.

*Kaupunginjohtajan kirjallinen eriävä mielipide: "AVI:n päätöksessä
annettiin hallinnollinen ohjaus kaupunginhallitukselle, että
kaupunginhallituksen olisi tullut pyytää kantelijalta kuntalain 85
pykälän mukainen selitys, minkä jälkeen kaupunginhallituksen olisi
tullut päättää oliko tarvetta viedä asia valtuuston päätettäväksi."*

*Juha Kukkonen kirjallinen eriävä mielipide: "Aluehallintovirasto on
saattanut Savonlinnan kaupunginhallituksen tietoon, että
kaupunginhallituksen olisi tullut pyytää asiassa kantelijalta kuntalain
85 §:n 2 momentin mukainen selitys, minkä jälkeen
kaupunginhallituksen olisi tullut päättää, oliko tarvetta viedä asia
valtuuston käsiteltäväksi. Asiassa suoritettujen toimenpiteiden eivät ole
korvanneet velvollisuutta selityksen pyytämiseen, kuten laissa on
säädetty."*

*Aluehallintovirasto kiistatta ohjeistaa kaupunginhallitusta pyytämään
asiassa kuntalain 85 §:n 2 momentin mukaisen selityksen
sivistyslautakunnan puheenjohtajalta. Kun kaupunginhallituksen
äänestyksessä voitti esitys, että selitystä ei pyydetä,
kaupunginhallitus selkeästi uhmaa valvontaviranomaisen
nimenomaista ohjausta. Sitäkin suurempi virhe on se, että kun
oikeusvaltiossa kaikki ovat lain edessä yhdenvertaisia,
kaupunginhallituksen valvontaviranomaisen kantaa uhmaavalla
käytöksellä kaupunginhallitus loukkaa päätöksellään asianosaisen
oikeusturvaa estämällä häntä antamasta asiassa laissa määrättyä
selitystä."*